KAZYS BINKIS

(1893 – 1942)

BIOGRAFIJA

Kazys Binkis gimė 1893 m. lapkričio mėn. 16 d. Gudelių kaime, Biržų rajone mažažemių valstiečių šeimoje. Besimokydamas Biržuose, K. Binkis jautėsi kaip žuvis vandenyje. Pamokoms ruošti ne visuomet užtekdavo laiko. Gelbėdavo jo gabumai, greita orientacija. Būsimasis poetas, rašytojas, dramaturgas buvo aktyvus užklasinių renginių dalyvis, mokinių susibūrimų bei pramogų iniciatorius. Šis veiklus žmogus išbandė save tiek mokytojo vaidmenyje, tiek savivaldybiniuose reikaluose, taip pat ir spaudoje, redakcijoje, netgi savanoriavo! Buvo momentų, kai Kazys Binkis sustojo ties literatūrine veikla, sparčiai domėdamasis žurnalistika. Šis puikus žmogus turėjo dvi santuokas bei dukrą ir sūnų: Eleonorą Binkytę ir Gerardą Binkį. Rašytojas papildė ir Lietuvos rašytojų draugijos narių gretas. Pasirodo, kad šis žmogus ir be galo šiltas bei nuoširdus, nes karo metais padėjo pasislėpti žydams savo patalpose, juos apsaugodamas ir besirūpindamas.

Kazys Binkis išėjo iš gyvenimo, tesulaukęs vos 48 metus.

Kazio Binkio šeima

K. Binkis vaikystėje
(Nuotr. iš Maironio lietuvių literatūros muziejus)

Nagingoji Sofija Binkienė (sėdi krėsle) visus keturis vaikus apsiūdavo nuo galvos iki kojų. Binkių šeima: Sofijos dukros Irena ir Lilijana (Kaziui ant kelių), poeto vaikai Gerardas-Gerdas ir Eleonora
(Nuotr. iš Maironio lietuvių literatūros muziejaus)

Pirmieji savarankiško gyvenimo žingsniai ir mokslai

Už linksmybių organizavimą 17- metį Kazį Binkį pašalino iš mokyklos be teisės įstoti į bet kurią bendrojo lavinimo mokyklą. Ambicingam K. Binkiui norėjosi nuveikti kažką reikšmingo, įrodyti sau ir kitiems, kad jis šio to vertas. 1910 m. įstojo į Voroneco žemės ūkio mokyklą. Netraukė jo nei žemės ūkio mokslai, nei agronomo karjera, bet ištempęs vienerius metus, 1912 m. K. Binkis atvyko į Vilnių, kupinas jaunatviškos energijos, norėjo būti kultūrinio gyvenimo sūkuryje ir puoselėjo slaptą viltį greičiau prasimušti į spaudą. Jaunasis poetas sulaukė pripažinimo tik pradėjęs spausdintis 1913 m. „Vaivorykštės“ žurnale. 1915 m. baigia pagreitintus pedagogikos kursus ir įsidarbina Papilio liaudies mokykloje. Visus Pirmojo karo metus praleidęs Papilyje, meilės išgyvenimų sukeltus jausmus išliedavo posmuose. Besiveržiant Raudonajai armijai į šalies gilumą, K. Binkis jautėsi nesaugus ir 1919 m. visam laikui atsisveikino su gimtine ir išvyko į Vilnių.

Kūryba

Rašytojas Kazys Binkis buvo gamtos apdovanotas neeiliniu talentu. Nemažą gausios ir įvairios humoristinės bei satyrinės poezijos dalį sudaro poemos. Jo pirmosios poemos „Tamošius Bekepuris“ fragmentai buvo spausdinami 1927 m. Savo poemas, kaip ir daugelį kitų humoristinių, satyrinių kūrinių, K. Binkis skyrė kaimo žmonėms. Daugumai K. Binkio poemų būdingas lengvas, smagus, dainingas eiliavimas. Ankstyvuoju savo kūrybos laikotarpiu K. Binkis parašė keletą prozos vaizdelių („Dėl dienraščio“ , „Kalėdų naktį“ , „Ant Rasos kapinių“, „Paskutinė daina“).

Taip pat jis sukūrė poemėlių vaikams. Ryškų pėdsaką paliko ir lietuvių dramaturgijoje bei prozoje. Iki šių dienų teatruose statomos pjesės „Atžalynas“. „Generalinė repeticija“.

▸Poezija

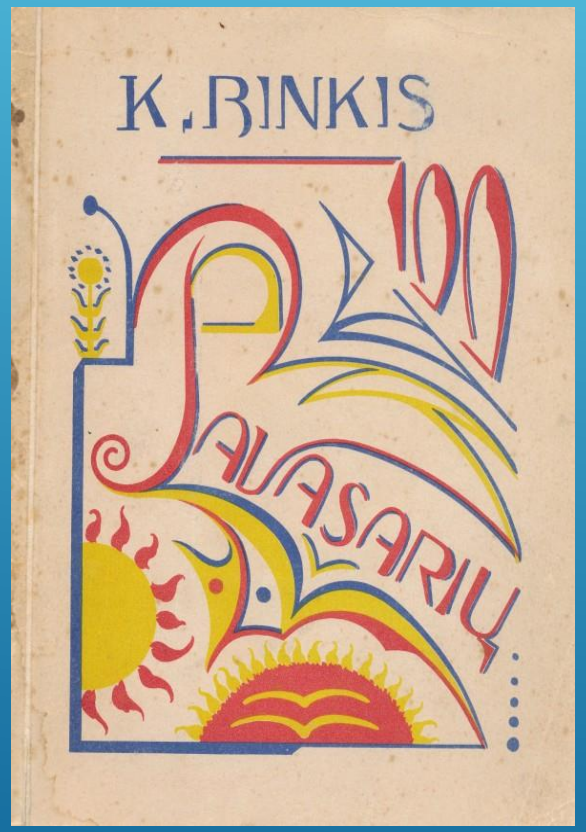

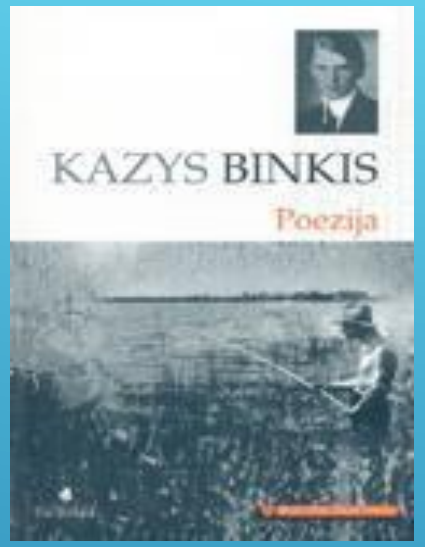

Eilėraščių rinkinys "Šimtas pavasarių" priklauso "Keturių Vėjų" laikotarpiui. Atsistojęs naujo literatūrinio sąjūdžio priekyje, paskelbęs kovą tradicinėms poezijos priemonėms ir visokiai rutinai, K.Binkis pasuko ekspresionizmo kryptimi, prabilo didelio talento jėga.

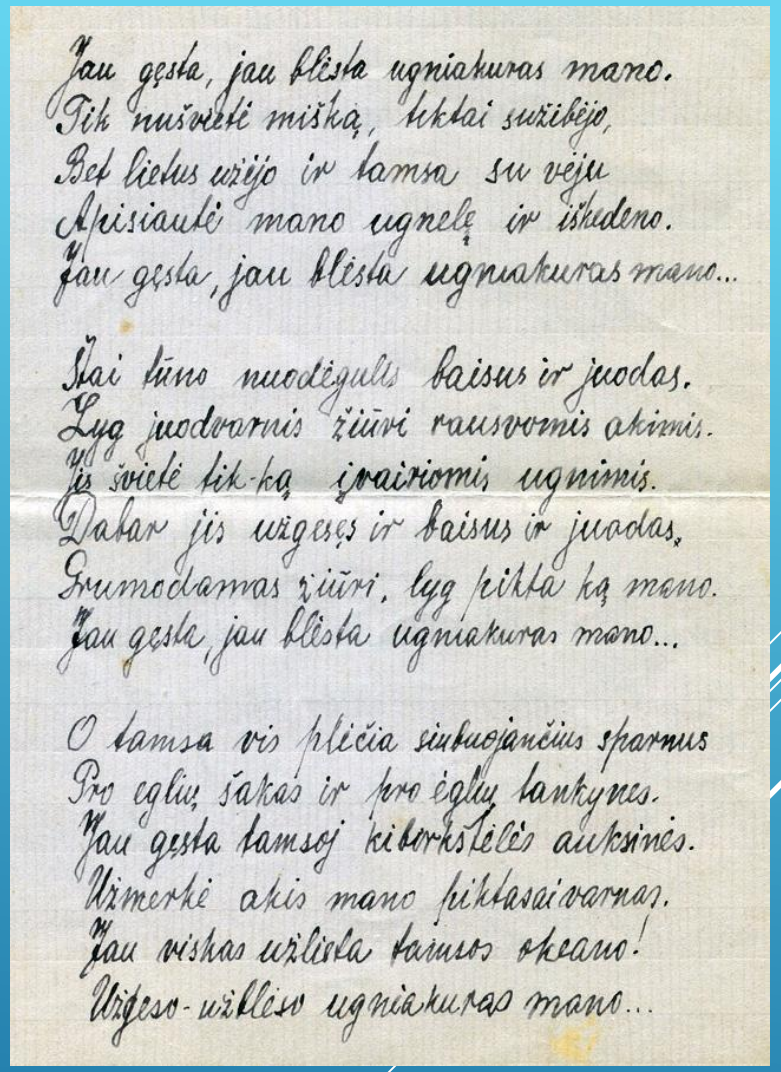

Jau gęsta, jau blėsta ugniakuras mano.
Tik nušvietė mišką, tiktai sužibėjo,
Bet lietus užėjo ir tamsa su vėju
Apsiautė mano ugnelę ir iškudeno.
Jau gęsta, jau blėsta ugniakuras mano...

Štai tūno nuodėgulis baisus ir juodas.
Lyg juodvarnis žiūri rausvomis akimis.
Jis šviečė tik-tą įvairiomis ugnimis.
Dabar jis užgeso ir baisus ir juodas,
Grumodamas žiūri, lyg piktą ką mano.
Jau gęsta, jau blėsta ugniakuras mano...

O tamsa vis plečia siutuojančius sparnus
Pro eglių šakas ir pro eglių lankynes.
Jau gęsta tamsoj kibirkštėlės auksinės.
Užmerkė akis mano piktasai varnas.
Jau viskas užlieta tamsos vandenyno!
Užgeso-užliejo ugniakuras mano...

Kazio Binkio eilėraščio rankraštis

Poemos

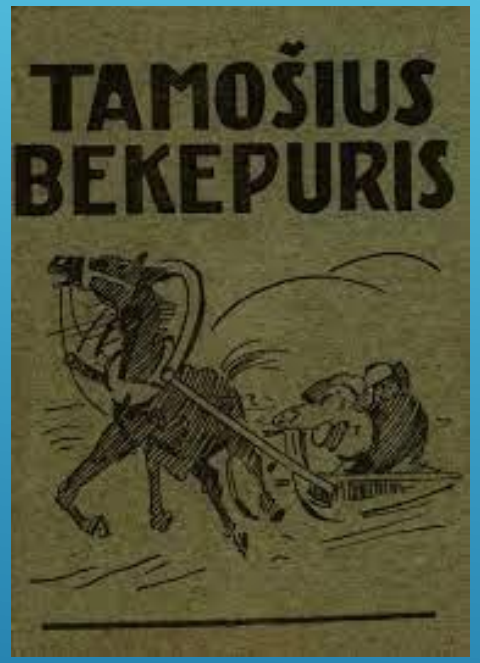

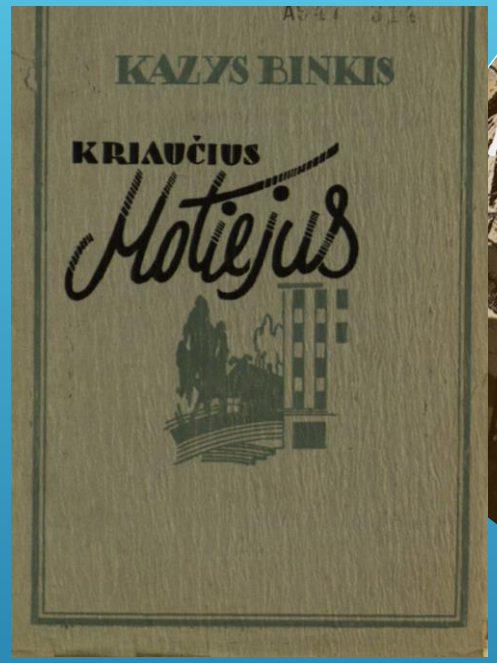

Kazio Binkio humoristinės poemos išaugo iš jo eiliuotų feljetonų. Savo poemose K. Binkis vaizduoja ne tik namų, bet ir lauko darbus, juos poetizuoja. Su šypsena žvelgia į kaimo žmones, juos supančią aplinką, jų gyvenimo būdą, tarpusavio santykius. Poemose atsiskleidė K. Binkio humoristo ir satyriko talentas.

Dramos

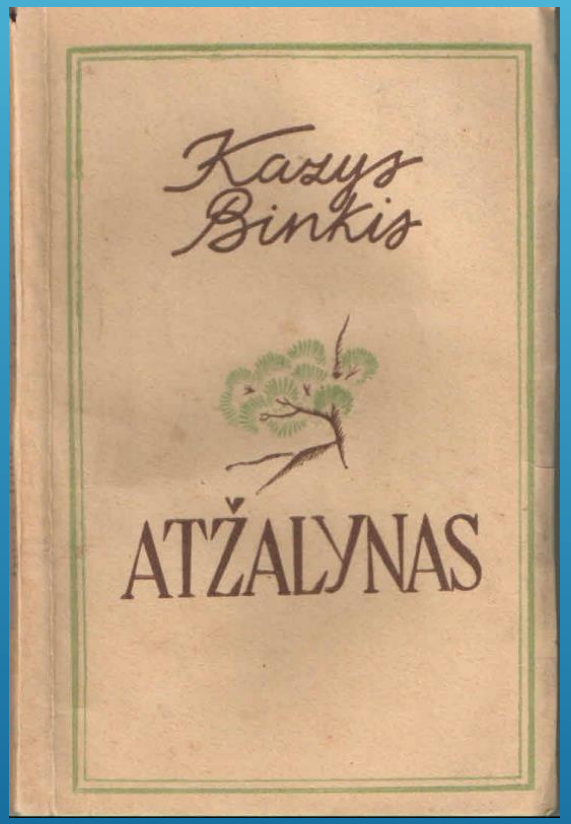
Kazys
Binkis
ATŽALYNAS

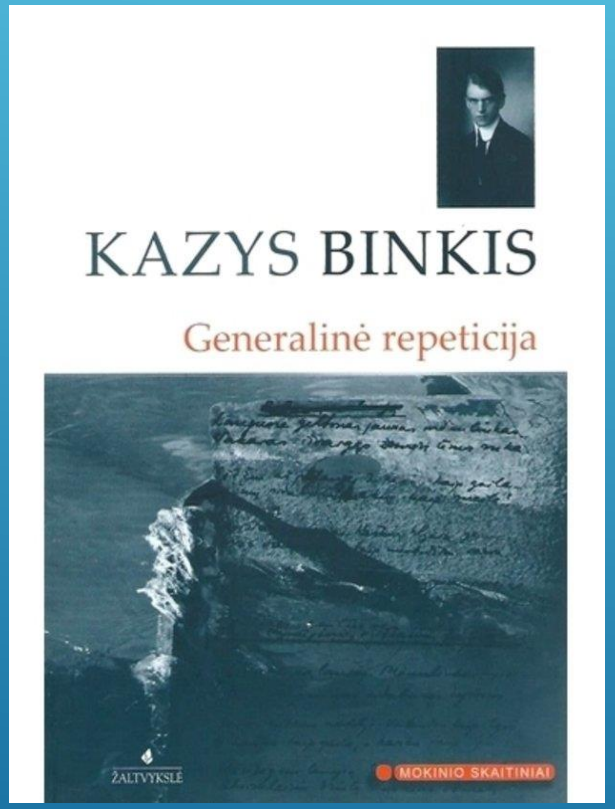
KAZYS BINKIS
Generalinė repeticija
ŽALTVYKSLĖ
MOKINIO SKAITINIAI

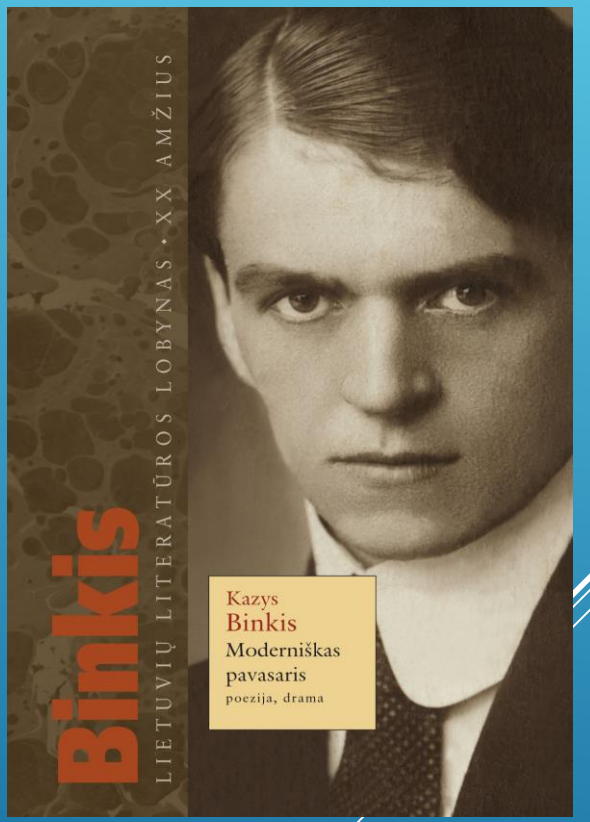
Binkis
LIETUVIŲ LITERATŪROS LOBYNAS • XX AMŽIUS
Kazys
Binkis
Moderniškas
pavasaris
poezija, drama

▸Raštai

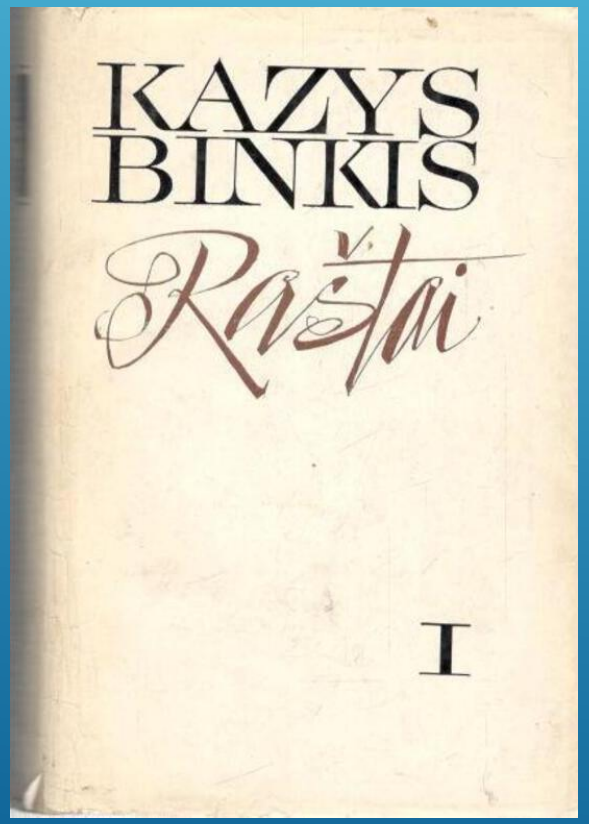

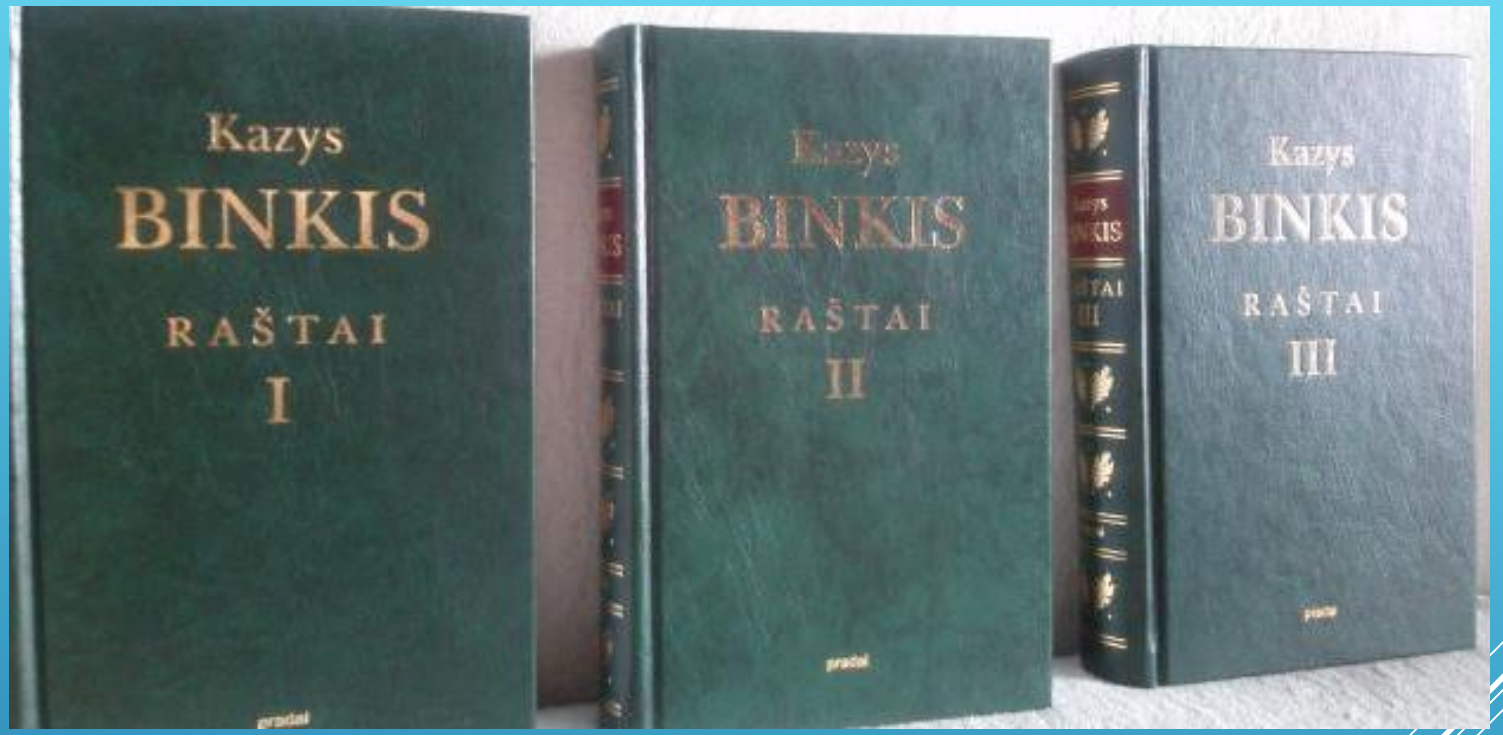

Septynių tomų išleistuose raštuose, publikuojama Kazio Binkio kūryba, vertimai, publicistika.

Knygos vaikams

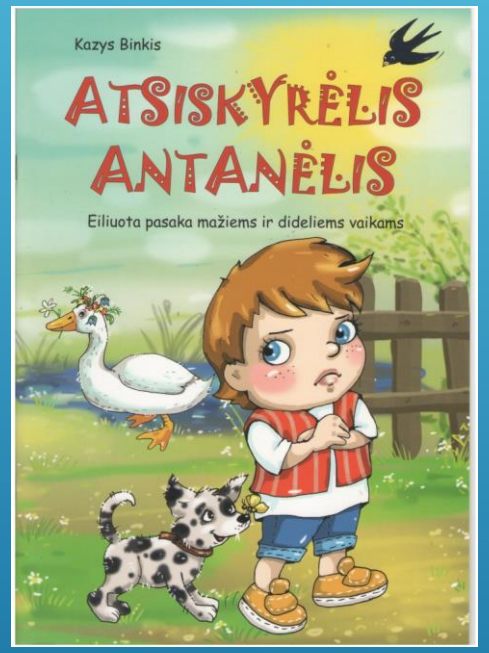

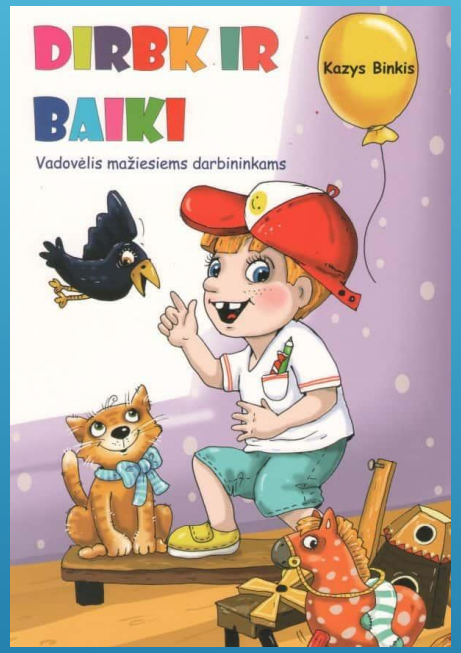

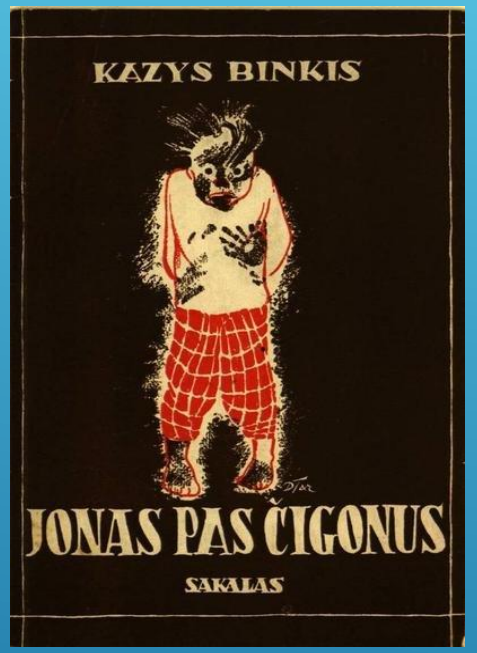

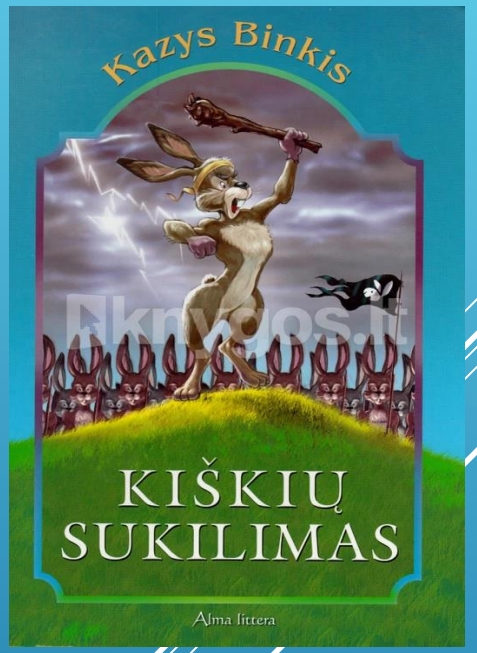

Rašydamas knygas jaunimui ir vaikams, poetas klausydavo ir savo šeimos patarimų. Pirmutiniai kritikai buvo vaikai.
K. Binkio poema „Kiškių sukilimas“ su D. Tarabildaitės iliustracijomis 1938 m. buvo apdovanota Raudonojo kryžiaus premija.

Knygos apie Kazį Binkį

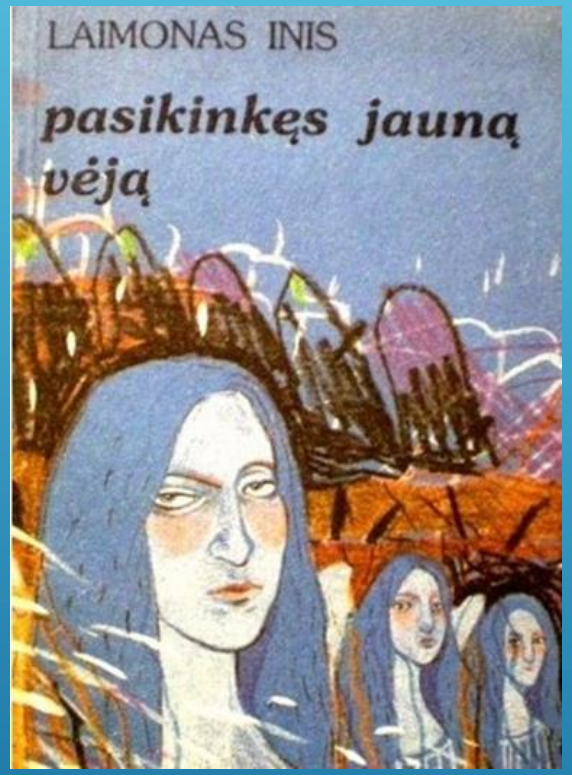

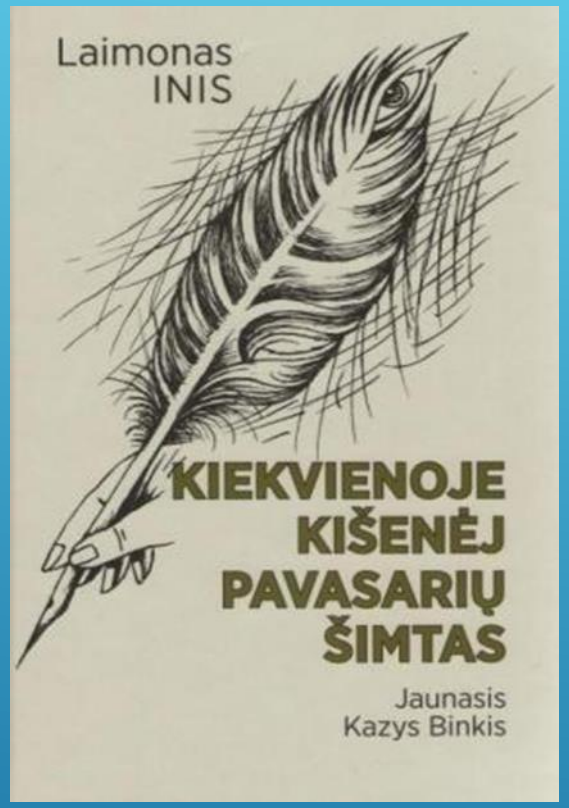

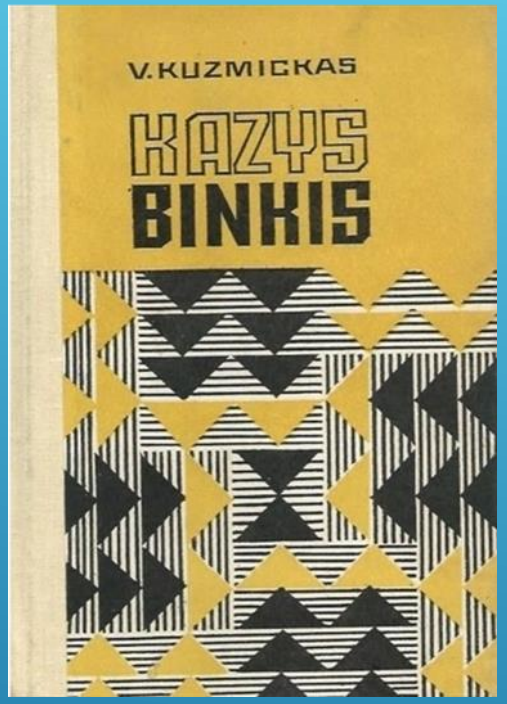

Knygos apie poeto Kazio Binkio vaikystę ir jaunystę, apie nenuoramą ir vėjavaikį, poezijos reformatorių, įvairių sumanymų kupiną žmogų, sudrebinusį apstingusį praėjusio amžiaus trečiojo dešimtmečio lietuvių poezijos gyvenimą.

Knygos apie Kazį Binkį

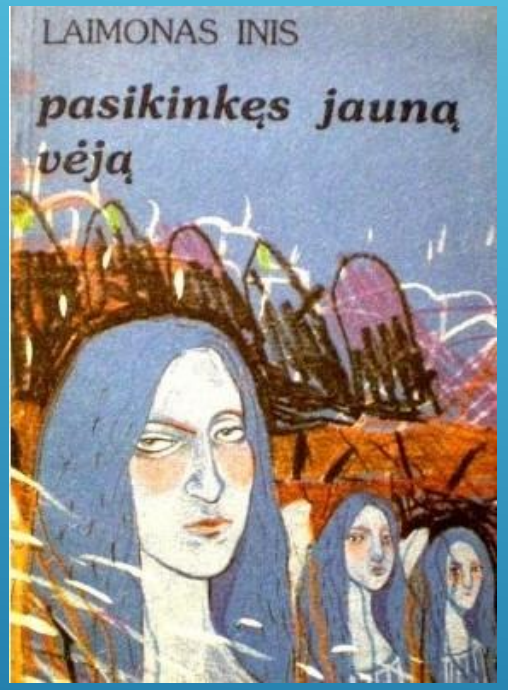

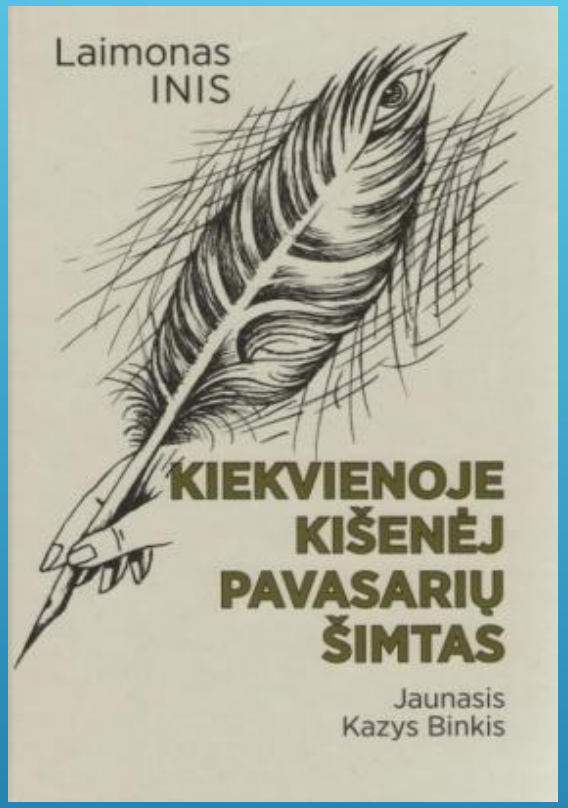

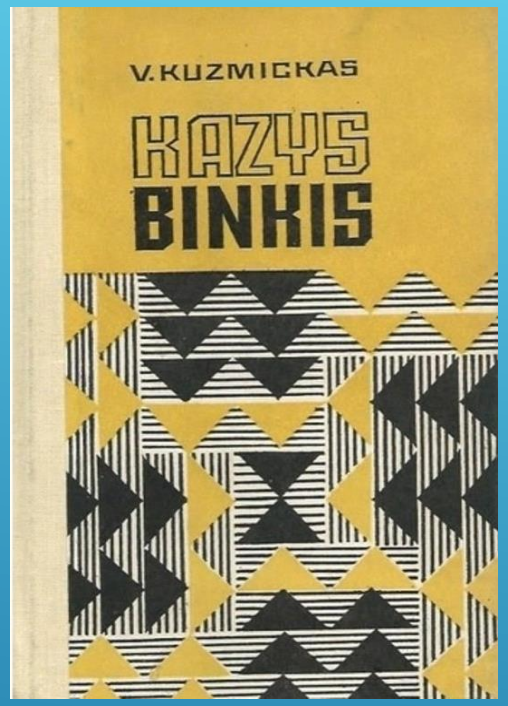

Knygos apie poeto Kazio Binkio vaikystę ir jaunystę, apie nenuoramą ir vėjavaikį, poezijos reformatorių, įvairių sumanymų kupiną žmogų, sudrebinusį apstingusį praėjusio amžiaus trečiojo dešimtmečio lietuvių poezijos gyvenimą.

▸Naudoti šaltiniai :

- Binkis, Kazys. Raštai : T. 1. – Vilnius : Pradai, 1999. – 717 p.: portr.
- Binkis, Kazys. Raštai : T. 2. – Vilnius : Pradai, 1999. – 497 p.: iliustr.
- Binkis, Kazys. Raštai : T. 3. – Vilnius : Pradai, 1999. – 455 p.: iliustr.

http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/1207
https://potemes.lt/kazys-binkis-biografija-kurybos-bruozai-konspektas-kalbejimai-pastraipos/
http://www.tekstai.lt/tekstai/155-binkis-kazys
https://www.google.com/search?sca_esv=580094904&rlz=1C1SQJL_ltLT874LT874&q=Binkio+vaikyst%C4%97&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwjK_eXv37GCAxVnh_0HHcbNDf4Q0pQJegQIDBAB&biw=1731&bih=831&dpr=1.1

Informaciją parengė ir skaidres sukūrė Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos Lankytojų skyriaus vyresn. bibliotekininkė Alina Malcienė.
Internete publikavo Tomas Gajauskas vyr. automatizuotų bibliotekinių procesų inžinierius.

2023-11-15